

หลักสูตรระดับสัมฤทธิ์บัตร

“การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” People’s Audit

---

1. ความเป็นมาของโครงการ

การให้บริการสาธารณะของภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดผู้ที่ให้คำตอบได้ดีที่สุด คือ ประชาชนผู้รับบริการ ดังนั้น การวัดระดับของการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (People’s Audit) อย่างเป็นระบบ จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ เพื่อให้บริการดังกล่าวมีคุณภาพตรงตามความต้องการของประชาชนและสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้อย่างตรงจุด นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการสาธารณะอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา รูปแบบการให้บริการของภาครัฐมักเป็นแบบรวมศูนย์กลางไว้ที่หน่วยงานแม้ในปัจจุบันภาครัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะพยายามสร้างการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาประเทศและชุมชนและให้ความสำคัญคิดเห็นต่อบริการสาธารณะ แต่ก็ยังไม่มีการพัฒนากระบวนการวัดประสิทธิภาพของการบริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบเท่าที่ควร ช่องว่างของระบบและข้อมูลดังกล่าวนำมาซึ่งการให้บริการสาธารณะที่ยังไม่ทั่วถึงในทุกกลุ่มของประชาชน คุณภาพของการให้บริการที่รัฐให้แก่กลุ่มคนยากจนและคนที่มีฐานะดียังมีความเหลื่อมล้ำ และในหลายส่วนรัฐยังเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจในเรื่องการจัดบริการสาธารณะ

เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะมีคุณภาพ และสนองต่อความต้องการของประชาชนทุกกลุ่มในสังคมไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนในสังคมไทยทุกกลุ่มทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นจะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการของการตัดสินใจ เพื่อผู้ที่กำหนดนโยบายจะได้สนองต่อความต้องการได้ตรงประเด็น เพื่อให้การบริการสาธารณะที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สถาบันพระปกเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันวิชาการ โดยการสนับสนุนของโครงการพัฒนาแห่ง สหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNDP) จึงจัดทำโครงการวัดระดับการให้บริการของหน่วยงานของรัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน (People's Audit) เพื่อได้ข้อมูลพื้นฐานอันจะนำไปสู่การปรับปรุงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และประชาชนมีความพึงพอใจ เพราะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการ โดยในการดำเนินโครงการร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายราชการ สถาบันวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือสื่อมวลชน ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน นโยบายและการวางแผนการมีส่วนร่วม People's Audit เป็นอีกหนึ่งภารกิจของสถาบันพระปกเกล้า ในอันที่จะขยายผลองค์ความรู้ที่สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า ทำการศึกษาวิจัยไว้ไปสู่ผู้สนใจที่มาจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ประชาสังคมและประชาชน ให้เกิดความตระหนัก และเข้าใจความสำคัญของการมีส่วนร่วมในเรื่องการบริการสาธารณะ และยกระดับการบริการขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ตลอดจนสามารถวางแผนและออกแบบการมีส่วนร่วมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการให้บริการสาธารณะโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Audit) อันนำไปสู่การส่งเสริมจิตสำนึกเรื่องความเป็นประชาธิปไตย และเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่นในประเทศไทยอันเหมาะสมกับบริบทของฝ่ายต่างๆ
2. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในเรื่องการบริการสาธารณะ และการยกระดับการบริการ
3. เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge management) ผ่านการเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์จากการดำเนินโครงการ
4. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถวางแผนการมีส่วนร่วมและประยุกต์ใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ขอบเขตเนื้อหาประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 7 หัวข้อวิชา (51 ชั่วโมง) ได้แก่

1. บทนำ : การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (2 ชั่วโมง)
2. กระบวนทัศน์ใหม่ในการให้บริการสาธารณะ (3 ชั่วโมง)
3. การค้นหาความต้องการในการให้บริการ (14 ชั่วโมง)
4. แนวทางการสร้างการมีส่วนร่วม (10 ชั่วโมง)
5. กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการให้บริการสู่ความเป็นเลิศสำหรับประเทศไทย (8 ชั่วโมง)

6. การบูรณาการและการนำแนวคิดการให้บริการสาธารณะแบบมีส่วนร่วมไปสู่การปฏิบัติ (10 ชั่วโมง)

7. การประเมินผลแบบมีส่วนร่วม (4 ชั่วโมง)

ส่วนที่ 2 นโยบายและการวางแผนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 9 หัวข้อวิชา (35 ชั่วโมง) ได้แก่

8. ทบทวนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการยกระดับการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Audit Review) (1 ชั่วโมง)

9. ยุทธศาสตร์การสร้างการมีส่วนร่วม (Participation Strategy) (1 ชั่วโมง)

10. เครื่องมือในการสร้างการมีส่วนร่วมและการประยุกต์ใช้ (Participation Techniques and Application): สุนทรียปริทัศน์ (Appreciate Inquiry) สานเสวนาสำหรับกระบวนการ People's Audit (Citizen Dialogue and Deliberation for People's Audit) สันทนากลุ่มสำหรับกระบวนการ People's Audit (Focus Group Conversation for People's Audit) เทคนิคชื่นชมอย่างสร้างสรรค์ (Appreciation Influence Control: AIC) เทคนิคการประชุมค้นหาอนาคต (Future Search Conference: FSC) และเทคนิคการประชุมแบบมีส่วนร่วมอื่นๆ (16 ชั่วโมง)

11. การวางแผนสร้างการมีส่วนร่วม (Planning for Public Participation) (7 ชั่วโมง)

12. การปรับใช้และการแพร่กระจายนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการยกระดับบริการสาธารณะ (Adoption to Innovation) (1 ชั่วโมง)

13. การสร้างการมีส่วนร่วมแบบหรรษาวิชาการ (Edutainment Participation) (4 ชั่วโมง)

14. การบริหารจัดการนโยบายและการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม (2 ชั่วโมง)

15. การเสริมพลังผู้บริหารและการจัดการความรู้สู่ความเป็นเลิศ (Awakening Executive Practitioner and Knowledge Management for People's Audit) (2 ชั่วโมง)

16. การเตรียมกระบวนการและการสร้างบรรยากาศ (Preparation for Participation Process) (1 ชั่วโมง)

รวมหัวข้อวิชาตลอดการอบรม 16 หัวข้อวิชา

4. ระยะเวลาฝึกอบรม 10 วัน (86 ชั่วโมง+3 ชั่วโมง-ปฐมนิเทศ รวม 89 ชั่วโมง)

5. เงื่อนไขของการเข้ารับการอบรม

1) ผู้เข้ารับการอบรมรุ่นละไม่เกิน 60 คน โดยมีคุณสมบัติแบ่งเป็น 6 ประเภท ดังนี้

- เป็นข้าราชการที่ให้บริการประชาชน
- เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- เป็นเจ้าหน้าที่ในองค์กรอิสระ
- เป็นผู้นำท้องถิ่น
- เป็นผู้นำองค์กรพัฒนาเอกชน
- เป็นพนักงานและผู้บริหารจากหน่วยธุรกิจเอกชน
- ประชาชนผู้สนใจทั่วไป

เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และบูรณาการในการนำไปใช้ประโยชน์จริงยิ่งขึ้น ทางหน่วยงาน ควรจะส่งผู้บริหาร/ฝ่ายวางแผน และฝ่ายปฏิบัติการมาพร้อมกัน (รวม 3 ท่าน ต่อ 1 หน่วยงาน) เพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผู้เข้าอบรมต้องสามารถเข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้ได้ตลอดระยะเวลาการ อบรม 10 วัน

6. เงื่อนไขการจบหลักสูตร

- 1) เข้ารับการอบรมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2) ผ่านการประเมินจากการปฏิบัติงาน การทำแบบฝึกหัดและแสดงผลงาน
- 3) ผ่านการสอบ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วม และยกระดับการบริหารได้

8. ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียม 41,000 บาท ตลอดหลักสูตร(รวมค่าเอกสารประกอบการบรรยาย-ค่าอาหารทุกมื้อ-ค่าเดินทาง (หมายถึงการไป-กลับระหว่างสถาบันฯ และสถานที่อบรม) -ค่าที่พัก(สถาบันขอสงวนสิทธิ์จัดเป็นห้องพัก 2ท่าน/ห้อง)